

1. Sievennä lauseke. Millä muuttujan y arvoilla se on määritelty? Tässä y on reaalimuuttuja eikä viittaa erityisesti yksikköympyrään.

$$\frac{2y(y-4)}{(y+1)(y-1)} \cdot \frac{y-7+3(3-y)}{4(\sin(y))^2 + (2\cos(y))^2}$$

2. Tutkimme seuraavaa kaavaa, missä z on reaalimuuttuja.

$$\frac{z^{1/4}}{\log_{\pi} z} \cdot 5^{-z} |z-4| = -z(1-z) + z - z^2$$

- (a) Millä muuttujan z arvoilla kaava on määritelty?
 (b) Millä muuttujan z arvoilla kaava on tosi?

3. Laske raja-arvot:

$$\lim_{h \rightarrow 5} (4h^3 - 11) \quad \text{ja} \quad \lim_{x \rightarrow \sqrt{3}} \left(\frac{7x}{-x+5} \right)$$

4. Laske lausekkeen toispuoleiset raja-arvot pisteessä $x = 0$. Onko tavallista (molemminpuoleista) raja-arvoa olemassa ja jos kyllä, niin mikä sen arvo on?

$$\begin{cases} x^3 + 1, & \text{kun } x < 0 \\ -5x + (x+1)^2, & \text{kun } x \geq 0. \end{cases}$$

5. Sievennä lauseke ja laske raja-arvo:

- (a) $a/|a|$, kun $a > 0$. Laske $\lim_{a \rightarrow 0^+} (a/|a|)$.
 (b) $a/|a|$, kun $a < 0$. Laske $\lim_{a \rightarrow 0^-} (a/|a|)$.

6. Laske raja-arvo ja piirrä kuva:

$$\lim_{y \rightarrow -2} \frac{y+4}{y+2} \quad \text{ja} \quad \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x^2} \right)$$

7. Olkoot funktion $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ lauseke alta löytyvä. Laske raja-arvot $\lim_{s \rightarrow 0} f(s)$, $\lim_{s \rightarrow \infty} f(s)$ ja $\lim_{s \rightarrow -\infty} f(s)$, jos mahdollista. Lisätehtävä: Onko funktio oikeasti määritelty kaikilla reaaliluvuilla?

$$f(s) = \frac{s^2(1+s)}{s(1+s^3)}$$

8. Millä parametrin a arvolla tai arvoilla (jos millään) alta löytyvän lausekkeen toispuoleiset raja-arvot pistettä -4 lähestyttäessä ovat yhtä suuret?

$$\begin{cases} ax + 7x - 12, & \text{jos } x > -4 \\ \frac{x}{a}, & \text{jos } x \leq -4 \end{cases}$$

9. Laske lausekkeen $\sin(j)/j$ raja-arvo, kun $j \rightarrow \infty$.
 10. Ratkaise epäyhtälö $\cos(d) > 0$, kun d on reaalimuuttuja.